

Winterswijk, 15 december 2021

Geacht moderamen van de Protestantse Gemeente te Winterswijk,

Begin 2020 heeft u een werkgroep, samengesteld uit Tineke Dunnewold, Freerk Hovinga, Erica Hijink, Marian Lamboo, Riet Smit, Christiaan Sonderen en Sjaak Stans, opdracht gegeven een beleidsplan Protestantse Gemeente Winterswijk 2025 te maken. Marian Lamboo en Riet Smit hebben hun werkzaamheden halverwege om persoonlijke redenen moeten stoppen.

De werkgroep heeft de opdracht graag aanvaard. Er is eerst flink aandacht besteed aan de inhoud van de opdracht. Vervolgens heeft de werkgroep contact gezocht met diverse geledingen uit de Protestantse Gemeente Winterswijk om te luisteren naar wat er in de gemeente leeft.

Uiteraard heeft de pandemie ook tot hinder voor de werkgroep geleid. Tussentijds heeft de werkgroep u een paar keer gerapporteerd.

Met genoegen presenteren we u hierbij het beleidsplan De PGW in 2025.

De werkgroep adviseert de kerkenraad de PGW als 'herberg' te zien. In dit rapport wordt dit beeld uitgewerkt. Op welke manier de herberg 'ingericht' moet worden is een taak voor de diverse PGW-geledingen, die hieraan vorm en inhoud zullen moeten geven.

Namens de werkgroep

ds. Freerk Hovinga

Beleidsplan 'De PGW in 2025'

Visiedocument Protestantse Gemeente Winterswijk 2025

De werkgroep heeft bij de totstandkoming van het beleidsplan in twee rondes gesprekken gevoerd met taakgroepen, kerkelijk werkers (pastores, kosters, muziekgroep, kerkelijk bureau), individuele kerkleden en de kerkenraad. Er zijn gespreksrapportages gemaakt. Dit heeft geleid tot de volgende visie:

I Visie op de PGW in 2025

Wat vraagt de Heer nog meer van ons

Vanuit het geloof in de liefde van God voor de wereld en geïnspireerd door de verhalen uit de Bijbel wil de Protestantse Gemeente Winterswijk (PGW) als een herberg zijn, een veilige plaats van ontmoeting, waar ieder mens met zijn of haar eigen levens- en geloofsverhaal welkom is, zich thuis en vrij mag voelen en mag zijn wie hij of zij is.

Wat vragen mensen meer van ons

De PGW organiseert in al zijn veelkleurigheid diverse vieringen, bezinningsmomenten en activiteiten voor jong en oud. Muziek speelt in velerlei facetten een grote rol in onze gemeente. De activiteiten zijn van bijbels-theologische, sociaal-maatschappelijke, ethische en culturele aard, waar deelnemers zich in kunnen herkennen. De activiteiten zijn gericht op innerlijke groei, persoonlijke vorming, ontmoeting met God en de ander.

De PGW is onlosmakelijk verbonden met de Winterswijkers en wil met een open houding naar het eigen dorp en de wereld staan, om zo zichtbaar en dienstbaar, in woord en daad betrokken te zijn. De PGW wil deelnemen aan maatschappelijke activiteiten en organisaties. De PGW wil, waar mogelijk, samenwerken met o.a. de gemeente Winterswijk, de andere kerken en geloofsgemeenschappen.

De PGW vraagt aan haar gemeenteleden en anderen die zich door deze visie aangesproken voelen, om hun talenten aan te wenden voor de Winterswijkse en kerkelijke gemeenschap.

Wat vraagt de aarde meer van ons

Als leden van de PGW en de wereldwijde kerk zien we om naar elkaar en willen we ons sterk maken voor:

- het geloof dat ieder mens voor God waardevol is.
- het behouden en onderhouden van de schepping.
- samenleven in de gemeenschap: we worden/zijn pas echt mens met elkaar.
- het zoeken naar verbinding (zonder onderscheid) met de samenleving in zijn veelkleurige verscheidenheid, om ieders talent en inbreng tot ontplooiing te brengen.

De PGW wil een spirituele plek bieden waar mensen rust en ruimte kunnen vinden om te verkeren met de Eeuwige.

De PGW wil met geloof, hoop en liefde de komende jaren tegemoet treden, onzeker over wat de toekomst ons zal brengen, maar met vertrouwen in de Eeuwige.

Het is de Geest die ons beweegt.

II De herberg van de PGW

De hierboven beschreven visie is tijdens drie gespreksronden besproken met leden van de PGW. Vanuit deze besprekingen komen wij met het advies aan de Protestantse Gemeente te Winterswijk om de komende jaren voor de kerkleden en de inwoners van de gemeente Winterswijk een herberg te zijn.

De PGW wil als een herberg zijn, waar gastvrijheid een grondhouding is, goed in zichzelf. In de herberg van de PGW delen we van wat we zelf hebben ontvangen, aan geloof, aan liefde en aan hoop.

In de herberg van de PGW staat de relatie centraal, de relatie met de Eeuwige, bij wie wij ons te gast weten, en de relatie met de ander. De relatie met de Eeuwige wordt versterkt door samen ons geloof te beleven.

De onderlinge relatie wordt versterkt door de aandacht die er voor elkaar in de herberg is: je mag je vragen stellen, er wordt naar je geluisterd, je bent present voor de ander, je verhaal is er veilig. In de herberg dragen we zorg voor elkaar.

Een bewuste relatie is gebaseerd op vertrouwen. Hiervoor ben je welkom in de herberg, maar ook erbuiten mag je op de mensen van de herberg rekenen.

De herberg is de plaats

- van ontmoeting met God en de ander, is overal waar mensen samenkomen
- waar we ons laten inspireren en laten raken door het Woord/woord, door muziek en door stilte, door vertrouwde en door vernieuwende manieren van vieren
- om er voor elkaar te zijn, naar elkaar te luisteren, met elkaar te eten en drinken
- waar we op zoek gaan naar zin en betekenis van het leven
- van de goede verhalen

De herberg

- biedt ruimte en een welkom aan een ieder, ongeacht geloof, sexe, huidskleur en seksuele geaardheid
- is dynamisch, biedt een breed scala aan activiteiten en staat open voor nieuwe ontwikkelingen
- is zichtbaar aanwezig in het dorp (Markt)
- staat open voor wat er in de herberg en in de wereld om ons heen leeft
- communiceert op heldere wijze en laat daarin zien wat haar beweegt

In de herberg

- ben je veilig
- mag je zijn wie je bent
- word je gezien en wordt er naar je geluisterd
- is plek voor jong en oud
- heerst een sfeer van saamhorigheid en verbondenheid

Aanbevelingen bij de realisatie van het Herberg-concept

Aanbeveling 1

Uit bijna alle gesprekken is gebleken dat het herberg-begrip uitgewerkt moet worden. De beleidsgroep heeft gehoord dat er behoefte is aan een zichtbare plek in Winterswijk waar de

PGW een luisterend oor biedt aan de Winterswijkse bevolking. We bevelen aan een herberg-groep in te stellen die de Herberg van de PGW vorm en inhoud geeft.

Aanbeveling 2

De volgende doelen worden gerealiseerd: In 2025 is de herberg fysiek aanwezig in de gemeente Winterswijk; de Jacobskerk zal hierin een belangrijke functie vervullen.

De taakgroepen binnen de PGW werken mee aan de realisatie van de activiteiten bijvoorbeeld op het gebied van bezinning, vieringen, ontmoetingen, stiltemomenten, muzikale programma's

Aanbeveling 3

De inrichting van de Jacobskerk is afgestemd op de herbergfunctie.

Aanbeveling 4

Het herbergpersoneel bestaat uit beroepskrachten en vrijwilligers; samen zijn we verantwoordelijk voor de herberg.

De 'herberg-groep' werkt deze aanbevelingen uit.

III financieel beleid

III.1 Algemeen

Wat valt op? Naar inzicht van de beleidsgroep zijn er slechts weinig leden bij het College van Kerkrentmeesters, in de kerkenraad en de beleidsgroep die echt financieel onderlegd zijn. Wie is ter zake kundig als de huidige penningmeester 'afzwaait'?

Aanbeveling 5

Geef een accountantsbureau iedere 5 jaar de opdracht de financiële situatie van de PGW te analyseren en aanbevelingen te doen over het financiële beleid.

Aanbeveling 5a

Geef het accountantsbureau een duidelijke opdracht waarop de analyse en de aanbevelingen zich moeten richten. (bijvoorbeeld: welke personeelsbeleid is mogelijk gelet op groei of krimp van het ledenbestand en de kerkelijke bijdragen).

Als belangrijk uitgangspunt voor de vaststelling van de financiële mogelijkheden van de PGW stelt de werkgroep voor te werken met een referentiejaar. De werkgroep stelt voor het jaar 2017 te kiezen. In dit jaar zijn op basis van de destijds bekende gegevens over inkomsten, uitgaven en ledental keuzes gemaakt m.b.t. de personele bezetting van predikanten andere kerkelijke werkers.

Aanbeveling 6

De invulling van vacatures wordt in verband met de groei of krimp van de PGW getoetst aan de hand van de gegevens van het jaar 2017 waar het gaat om ledental en inkomsten en uitgaven van de PGW. *(De gegevens van het referentiejaar 2017 treft u aan in de bijlage: prognose ledenbestand tot 2030, personeelsbestand, per 31 dec 2017, financieel jaaroverzicht, meerjarenbegroting)*

Reserves op de begroting

- a De kerk is er niet voor om gelden 'op te potten'. Het vermogen hoeft niet te groeien. Het mag zelfs kleiner worden mits de gelden ten goede komen aan projecten die een bloeiend kerkelijk leven bevorderen.

b Anderzijds zien we de komende jaren een daling van inkomsten. Met het huidige vermogen worden via beleggingen inkomsten gecreëerd, die ten goede komen aan het kerkelijk leven.

c Reserves worden aangewend voor vernieuwingsprojecten: een smarte formulering is nodig om aan te geven wat het doel van het project is, wie er verantwoordelijk voor is en hoe lang de projectduur is.

d Het is niet de bedoeling dat reserves aangewend worden om de begroting sluitend te maken.

e In het beleidsplan is sprake van de vorming van 'de kerk als herberg'. Welke activiteiten worden in de herberg ondernomen wat zijn de kosten, wie draagt er verantwoording voor en in hoeverre kosten die activiteiten geld.

Aanbeveling 7

De kerkenraad geeft ruimte om jaarlijks 5% van de algemene reserve te besteden aan vernieuwingsprojecten zoals bijvoorbeeld de vorming van een herberg.

III.2 Personeelsbeleid

De PGW wil een transparante werkgever zijn voor de personeelsleden die in dienst zijn. Het personeelsbeleid is er op gericht werknemers eerlijk perspectief te bieden op het behoud van de baan en de werktijdfactor. Als uitgangspunt geldt dat de ruimte om personeelsleden in dienst te houden en in dienst te nemen bepaald wordt door de omvang van het aantal leden van de PGW als ook van de financiële situatie. Aanpassingen in het personeelsbestand worden gerelateerd aan het referentiejaar 2017.

Pastores

Om in de toekomst de financiële situatie van onze gemeente gezond te houden, volgt de pastorale personele bezetting de vermindering in leden en financiën (referentiejaar 2017). Er wordt naar gestreefd zoveel mogelijk werk te laten verrichten door vrijwilligers (bijvoorbeeld: voorzitterschap van de KR)

Administratief personeel

Onderzocht moet worden of ons goedlopende kerkelijk bureau een 'dienstencentrum' kan worden voor naburige gemeenten. De ledenadministratie van andere PGW-gemeenten kan d.m.v. een vergoeding door ons kerkelijk bureau verricht worden. Bij krimp van kerkleden en financiële inkomsten is vermindering van de functieomvang van administratief personeel onvermijdelijk. Wat betekent dit voor de huidige werknemers?

Kosters

Om inzicht te verkrijgen in de inzet van de kosters/beheerders t.b.v. het zalencentrum en de kerkelijke kosterstaken is het - waar mogelijk - nodig de werkzaamheden te splitsen: welk deel van hun inzet wordt besteed aan kerkelijk werk, welk deel aan het Zonnebrinkcentrum? Bij krimp van kerkleden en financiële inkomsten is vermindering van de functieomvang van de koster/beheerder onvermijdelijk. Wat betekent dit voor de huidige werknemers?

Kosters worden meer en meer betaald vanuit de inkomsten van verhuur van het Zonnebrinkcentrum, waardoor de lasten voor de kerk minder worden.

Pionier

De verwachting is dat het salaris van de pionier vooral de eerste jaren zal drukken op de begroting van de kerkelijke gemeente. Langzamerhand moeten we naar een situatie toe waarin de pioniersplek zichzelf meer en meer bedruipt. Na een periode van 3 jaar zou duidelijk moeten zijn of hier misschien ook een meer permanente functie nodig zou zijn.

Musici

Gezien de plaats die de (kerk)muziek inneemt binnen de PGW (maar ook binnen de gemeente Winterswijk en voor toeristen) pleiten we ervoor de benoemingsomvang van de kerkmusici te handhaven. Zij zijn wellicht beter dan anderen in staat om van betekenis te zijn voor de PGW bij de invulling van de brugfunctie naar de Winterswijkse gemeenschap.

Bij sterke krimp van kerkleden en financiële inkomsten is op de lange duur vermindering van de functieomvang van de musici onvermijdelijk. Wat betekent dit voor de huidige werknemers?

Aanbeveling 8

Het College van Kerkrentmeesters geeft op basis van het accountantsrapport aan hoeveel ruimte beschikbaar is voor kerkelijk werkers. Om aan de medewerkers zoveel mogelijk perspectief op behoud van werk te bieden wordt samengewerkt met Protestantse gemeenten in de Achterhoek, dit om samen beter opgewassen te zijn tegen schommelingen in ledental en de gevolgen hiervan voor de dienstverbanden.

Aanbeveling 9

De PGW neemt het initiatief tot de regionale samenwerking zoals genoemd bij aanbeveling 8. Naast personele samenwerking (bijvoorbeeld: ons kerkelijk bureau wordt een regionaal kerkelijk bureau) kan er ook gedacht worden aan andere opdrachten vanuit de deelnemende kerken. Hier valt te denken aan het organiseren van activiteiten voor de diverse taakgroepen zoals Ontmoeting & Inspiratie, liturgie, jeugd en jongerenwerk, pastoraat enz.

Aanbeveling 10

Het College van Kerkrentmeesters geeft bij de afvloeiing van pastores aan welke financiële ruimte er is om te voorzien in de ontstane vacature. Het college van Kerkrentmeesters gebruikt het jaar 2017 als referentiejaar.

Aanbeveling 11

Het College van Kerkrentmeesters maakt - zo mogelijk - inzichtelijk hoe de verhouding werkzaamheden kerk : beheer Zonnebrinkcentrum is binnen de taken van de kosteren. Hoeveel werkuren worden de kosteren/beheerders ingezet voor het Zonnebrinkcentrum, hoeveel uren besteden ze aan het kerkenwerk (vergaderingen, kerkdiensten en andere kerkelijke activiteiten).

Aanbeveling 12

Bij de aanstelling van de pionier is er een pioniersplan opgesteld. Evalueer de inzet van de pionier na 3 projectjaren. Zijn de doelen uit het pioniersplan gerealiseerd? Kan het werk met of zonder pionier worden voortgezet?

III.3 Inzet vrijwilligers

Er zijn anno 2021 ca 400 vr (= vrijwilligers):

- 27 vr tot 50 jr,
- 154 vr 50- 70 jr
- 182 vr 70-80 jr,
- 85 vr : 80+ jr;

Gelet op de daling van het aantal kerkleden jonger dan 60 jaar is het van belang te weten op welke wijze we in de toekomst van vrijwilligers gebruik kunnen blijven maken. Bij daling van

ledenaantallen gaat dit gepaard met krimp: hoe verhoudt zich dit tot de professionals en vrijwilligers? De werkgroep vraagt zich af of in de toekomst elke taak d.m.v. vrijwilligers in te vullen is.

Aanbeveling 13

Binnen de PGW wordt veel werk verzet door vrijwilligers. De kerkenraad creëert een vrijwilligersbank van waaruit het vrijwilligersbeleid gecoördineerd wordt. Omschrijf helder welke taken er zijn, hoe vrijwilligers worden aangesteld en begeleid. Ook het afscheid van vrijwilligers na het neerleggen van de taak is duidelijk omschreven. Bij de aanstelling is het uitgangspunt: aansluiten bij de interesses en vaardigheden van de vrijwilliger. Dit punt behoeft nadere uitwerking.

Aanbeveling 14

De kerkenraad geeft aan welke vrijwilligerstaken bij een krimp van het aantal vrijwilligers prioriteit hebben.

III.4 Gebouwen

Jacobskerk

* De Jacobskerk zal ook in de toekomst behoorlijke kosten met zich meebrengen.

* De Jacobskerk neemt een centrale plaats in Winterswijk in. De kerk is een gastvrij huis, waar je elke dag naar binnen kunt lopen voor een moment van bezinning en gebed, om deze te bezichtigen of om te luisteren naar muziek. Pastores zijn op geregelde tijden aanwezig in de kerk voor een gesprek (herbergfunctie).

* Is er inzicht in de bezoekersaantallen van de diverse kerkdiensten en samenkomsten? Hoe is dit in relatie tot het aantal leden. Neemt dit even snel af of niet? Kunnen we daaruit afleiden hoelang de Jacobskerk goed 'gevuuld' is?

Aanbeveling 15

Draag de Jacobskerk over aan een stichting, zodat de kerk als monument in de toekomst goed beheerd wordt, voor andere doeleinden gebruikt kan worden en er inkomsten gegenereerd worden om het monument in stand te houden.

Aanbeveling 16

Maak met de stichting goede afspraken opdat de Jacobskerk beschikbaar blijft voor de PGW, die deze van de stichting terug huurt.

Aanbeveling 17

Pastores zijn op geregelde tijden aanwezig in de kerk voor een gesprek (herbergfunctie).

Aanbeveling 18

Voorzie de Jacobskerk van ander (verplaatsbaar) meubilair en fris het liturgisch centrum op

Zonnebrinkcentrum

In het huidige beleidsplan is voorzien in het op termijn afstoten van de Zonnebrinkkerk. Al jaren is er door de kosters/beheerders/vrijwilligers en het College van Kerkrentmeesters hard gewerkt om van dit kerkgebouw een goed functionerend zalencentrum te maken. Kunnen er voldoende vrijwilligers gevonden worden om naast de kosters/beheerders het Zonnebrinkcentrum te exploiteren? Een goede exploitatie maakt mogelijk dat het centrum ook voor kerkelijke samenkomsten gebruikt kan worden.

Aanbeveling 19

Handhaaf het gebruik van het Zonnebrinkcentrum. Naast de verhuur van het gebouw aan derden kunnen er kerkelijke activiteiten plaats hebben die minder goed tot zijn recht komen in de Jacobskerk.

Aanbeveling 20

Vergroot de verhuurmogelijkheden door de kerkzaal van het Zonnebrinkcentrum geschikt te maken voor theater/schouwburg.

Aanbeveling 21

Maak inzichtelijk wat het Zonnebrinkcentrum oplevert. Scheid zo mogelijk de inkomsten en kosten van het Zonnebrinkcentrum van de kerkelijke gelden. Houd hierbij rekening met de salariskosten van de koster t.b.v. van het centrum. Welke kosten zouden er voor de PGW zijn voor het gebruik van de zalen in de vorm van 'huur' van het centrum.

Aanbeveling 22

De inkomsten van het Zonnebrinkcentrum komen ten goede aan de PGW.

Den Angang

Den Angang is een diaconaal gebouw, mooi gelegen en biedt veel mogelijkheden. Vooral de ligging aan de Markt is waardevol. Hier kunnen vele groepen onderdak vinden en Den Angang heeft een minder zakelijke uitstraling dan het Zonnebrinkcentrum.

Aanbeveling 23

Beheer Den Angang goed zodat het ook in de toekomst geschikt is voor de invulling van activiteiten als de gemeente een stuk kleiner is geworden.

III.5 Onlinediensten

De pandemie heeft gemaakt dat de onlinekerkdiensten niet meer weg te denken zijn en voorzien in een behoefte. Dit heeft gevolgen voor de begroting van de PGW. Voorwaarden voor de onlinediensten: de kwaliteit van de opnames moet goed zijn en er is een goed functionerend technisch team nodig. Om dit te realiseren zal er een beroep gedaan moeten worden op de begroting van de PGW. Dit levert spanningen op als we constateren dat de financiële ruimte in de toekomst minder wordt.

Aanbeveling 24

Ook op langere termijn zullen we online diensten blijven verzorgen. We pleiten voor een regionale aanpak (zie de aanbevelingen 8 en 9). Vanuit een kerkgebouw in de Achterhoek wordt de onlinedienst verzorgd. De voorgangers uit de Achterhoek rouleren in deze regionale dienst i.v.m. de vertegenwoordiging van de eigen lokale identiteit t.b.v. de kerkleden. Deze aanpak maakt dat er slechts één technisch team nodig is en ook de aanschaf van apparatuur kan beperkt blijven.

IV. Het ambt van pastor

IV.1 Een bezinning op de positie van de predikant/pastor

Een pastor is 'een predikant die in verbondenheid met de gemeente van Christus een relatie aangaat met mensen met zin- en geloofsvragen om aan hen zorg te bieden'. (Joke Bruinsma-de Beer, 'Pastor in perspectief')

De ontwikkelingen in de PGW tonen dat het aantal kerkleden en daarmee de inkomsten van de kerk dalen. Wat betekent dit voor de competenties van de pastor bij de invulling van het ambt in de PGW? Anno 2022 is het belangrijk ons de vraag te stellen welke eisen we in de komende jaren aan de predikanten en pastores van de PGW stellen. De PGW kent naast 'de

predikant' ook het ambt van 'ouderenpastor'. Het is van belang ook de definitie en competenties van de ouderenpastor te betrekken bij deze analyse.

Aanbeveling 25

Organiseer in de maanden januari '22 en februari '22 met predikanten, pastores, ouderlingen pastoraat en een afvaardiging van het CvK een bezinning op het ambt van predikant/pastor. Die bezinning zal een actuele beschrijving moeten geven van wat de PGW aan de predikant en/of pastor vraagt en biedt. Betrek hierbij de volgende vragen:

- Hoe definieert de PGW het ambt van predikant/pastor?
- Welke beroepsvaardigheden zijn van belang?
- Uit welke kerntaken bestaat het ambt van predikant/pastor?
- Hoe is de werktijdfactor in relatie tot het aantal gemeenteleden?

IV.2 Het profiel van de nieuwe predikant

De PGW heeft een predikantsvacature. Gelet op de ontwikkelingen vanaf 2021 is het van belang dat bij vervulling van deze vacature gelet wordt op:

a. Welke kwaliteiten verdwijnen met het afscheid van de predikanten die met emeritaat zijn gegaan of zullen gaan, welke kwaliteiten zijn bij de functionerende pastores goed aanwezig. De beleidsgroep doet de aanbeveling dit in een bijeenkomst van de pastores aan de orde te laten komen.

b. Van de te benoemen predikant wordt verwacht dat zij/hij zich volledig in zal zetten om de PGW als herberg vorm en inhoud te geven. Dit houdt in dat we zoeken naar iemand die de PGW leidt, inspireert, veiligheid en vertrouwen biedt, aanwezig is, luistert, het verhaal van God met de mens doorgeeft, de verhalen van de mensen met elkaar verbindt en zich in dienst stelt van de gemeente

c. Betrek de uitkomsten van aanbeveling 25 bij de invulling van het profiel.

d. Bij eerdere vacatures van predikanten zijn opmerkingen gemaakt over de vacatureteksten. Bekijk deze teksten kritisch.

Bijlagen

Bijlage 1

Een inhoudelijk verslag van de eerste gespreksronden die leidden tot het visiestuk zoals weergegeven in paragraaf I.

De werkgroep toekomst PGW 2025 heeft in de maanden oktober, november en december 2020 gesproken met de volgende commissies en taakgroepen: Wijkraden A, C en F, Kerkenraad, Taakgroep Eredienst, Taakgroep Ontmoeting en Inspiratie, Taakgroep MGO, Ontmoeting op Zondag, vertegenwoordigers van de Y@H-commissie, Kind-in-Kerk, kliederkerk, kindernevendienst, Place2B en denktank jeugd. Daarnaast is de werkgroep in gesprek gegaan met gemeenteleden die zich voor de open avond hebben aangemeld. De gesprekken vonden plaats aan de hand van drie vragen.

In verband met de coronabeperkingen had bij het maken van dit verslag een aantal gesprekken nog niet plaats gehad. Het ging hierbij om gesprekken met muzikale en kerkelijk werkers en met het College van kerkrentmeesters. Deze groepen waren wel vertegenwoordigd bij andere gespreksronden. We hadden echter graag met deze groepen apart verder door willen praten, los van de drie vragen, maar dat is niet gelukt vanwege de coronabeperkingen

Kernwaarden

De eerste vraag: Onderstreep welke 5 kernwaarden / kernwoorden jij van belang vindt als het gaat om de toekomst van de Protestantse Gemeente Winterswijk.

Als kernwaarden werden de volgende woorden genoemd: muzikaal, ontmoeting, vertrouwen, gastvrij, gemeenschap, omzien, bezinning, luisteren, oecumene, gesprek, samen, veelkleurig, barmhartig, dorp, gebed, missionair, nieuwe vormen, open, dorp en wereld, zingeving, hoop, krimpen zonder kramp, betrokken, diaconaal, diversiteit, herberg, vorming, welkom, leren, ruimte, samenwerking, afwisseling, pastoraal, potentie, samenzang, solidair, taal, veiligheid, verbondenheid.

De belangrijkste kernwaarden zijn (herleid tot enkele clusters):

- muziek: samenzang, taal, gastvrij, gemeenschap, luisteren, samen, diversiteit, herberg
- ontmoeting: gastvrij, gemeenschap, luisteren, gesprek, samen, herberg, welkom, veiligheid
- vertrouwen: hoop, krimpen zonder kramp, potentie
- omzien naar elkaar: luisteren, gesprek, samen, barmhartig, betrokken, diaconaal, herberg, pastoraal, solidair, verbondenheid
- bezinning: gebed, zingeving, vorming, leren, ruimte
- nieuwe vormen: veelkleurig, open, diversiteit, ruimte, afwisseling, potentie
- naar buiten gericht: open, oecumene, gesprek, samen, dorp en wereld, missionair, samenwerking

In een woordwolk ziet dit er als volgt uit:

Vraag 3: Waar is de PGW goed in en wat moet zeker behouden blijven voor de toekomst?

Kernbegrippen die we hoorden: zingeving/doel van het leven, naastenliefde, plezier, ruimdenkend, muzikaal, praktisch en daadkrachtig, omzien naar elkaar, gastvrijheid (Den Angang), diverse activiteiten en diensten, veelkleurigheid, muzikale niveau, aanbod aan activiteiten

Samenvatting van de opmerking mbt vraag 3:

- Veel 'vogels van diverse pluimage' vinden incidenteel of wat meer permanent in de PGW een mogelijkheid tot ontmoeting en bezinning. In erediensten, aanbod van O&I en niet te vergeten onze gevarieerde (kerk)muziek komen velen op adem en doen ze nieuwe inspiratie op
- De PGW biedt ruimte, heeft vertrouwen in ontwikkelingen als Ontmoeting op Zondag, de komdienst, Young at heart, Musica Jacobi, een goed samenwerkend team van pastores.
- De kerk staat open voor nieuwe ideeën, kent een goede organisatiestructuur, voor alle geleidingen is er plek, is goed in organiseren en in faciliteren

Bijlage 2

Een verslag van het informatieve gesprek van een muziekdelegatie met de beleidsgroep 2025.

Doel van het gesprek: de beleidsgroep 2025 heeft van de kerkenraad PGW opdracht gekregen een beleidsplan 2025 te maken. Diverse groepen en leden binnen de PGW zijn uitgenodigd voor een informatief gesprek. Uit die gesprekken blijkt dat de muzikale vormgeving zeer gewaardeerd wordt door de kerkleden. De beleidsgroep hoort graag van de afgevaardigden uit de muziekgroep hoe er naar toekomstig beleid gekeken wordt.

De aanwezigen zijn graag bereid hun visie over de muzikale toekomst te geven. Benadrukt wordt dat het vooral gaat om de liturgische praktijk.

Vooraf:

1. Consolideren wat er al op het kerkelijk erf aanwezig is; er wordt waardering uitgesproken voor het beleid van de kerkbestuurders (kerkenraad, kerkvoogdij/cie van beheer/kerkrentmeesters) waardoor de muzikale vormgeving zich kon ontwikkelen tot het huidige niveau;
2. De personele bezetting moet minimaal blijven zoals het nu is; het gaat hierbij niet alleen om de medewerkers in vaste dienst, maar ook om de bestaande netwerken van musici, die waar nodig, ingeschakeld kunnen worden;
3. Er zijn twee locaties, deze worden als zeer waardevol ervaren omdat ze elkaar aanvullen;
4. Het instrumentarium wordt goed onderhouden;
5. We hebben nog steeds twee cantorijen, laat deze zo lang mogelijk voortbestaan i.v.m. de verschillende programmering

Er wordt onderscheiden:

Lokale ontwikkeling: er treedt een verschraving op van het kerkelijk aanbod (RK- en Doopsgezinde gemeenten zijn aan het verdwijnen) wat resteert is de Molukse gemeente, de Ontmoeting en PGW. De PGW is dominant en dat zou ook tot een groot verantwoordelijkheidsgevoel aanleiding kunnen geven.

Er is een divers aanbod (o.a. avondgebeden, 'in de naam van Jezus band', Taizévieringen, muziek vanuit allerlei culturen, Musica Jacobi, Musical, top 2000, Young at heart). 'Winst' kan er nog behaald worden bij liturgische getijdenvieringen.

Regionaal: positie van Winterswijk als grensgemeente met in Duitsland ook een rijke liturgische muziekcultuur, toerisme heeft belangstelling voor marktconcerten en muziek centraal. Er zijn mogelijkheden voor evensongs (in aansluiting op de angelsaksische traditie [bijv 1 x p mnd op donderdag en zonder het te kopiëren: kijk naar de kerk en kroeg dienst in Utrecht]) en projecten

Centraal: Thomasvieringen zouden ontwikkeld kunnen worden, jazz-vieringen

Er wordt weinig of geen aandacht besteed aan het kostenaspect, wel is er informatie over hoe elders ook voor dit soort ontwikkelingen diakonie-gelden worden ingezet. Dit zou bestudeerd kunnen worden.

De liturgische muzikale vormgeving kan vooral van deze omvang zijn door de inzet van de professionals en de grote inbreng van de vrijwilligers.

Andere punten die nog genoemd zijn:

- a. We moeten lef tonen bij het ontwikkelen van initiatieven (zoals bijv de ontwikkeling evensongs en jazz-liturgiën)
- b. Wat we missen is muziek uit andere culturen, maar hierbij worden ook wat kanttekeningen geplaatst
- c. Doen wat 'bij je past' ('je' is Winterswijk)
- d. Op welke manier kunnen jongeren ook betrokken worden bij de liturgische vormgeving
- e. Als er een predikant beroepen wordt: houdt rekening met de muzikale cultuur
- f. Online diensten kennen een stevige belangstelling
- g. 'Zonnebrink' kan met beperkte investeringen omgetoverd worden in een theater: is goed voor bepaalde liturgieën (en als bijvangst: ook leuk voor de verhuuractiviteiten) .